

CUMHURİYETE SALDIRIYLA EKMEĞE SALDIRI EŞZAMANLI

4 Ekim 2023

Yıldırım Koç

Türkiye tarihinde bir İLK'i yaşıyoruz. Cumhuriyet'in kazanımlarına yönelik güçlü bir saldırı, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi sınıf ve tabakaların ekmeğine ve haklarına yönelik güçlü bir saldırıyla eşzamanlı olarak gerçekleşiyor. Daha önce bu alanlarda bir eşzamanlılık yaşanmıştı; ancak her ikisindeki kayıplar da sınırlı kalmıştı. Günümüzde ilk kez her iki alanda çok büyük boyutlu ve eşzamanlı bir saldırı söz konusu.

1923-1938 döneminde Cumhuriyet'in kazanımları ilerliyordu. Halkın refah seviyesi de, 1929 Dünya Buhranı'nın köylülük üzerindeki olumsuz etkisi dışında yükseliyordu.

1939-1945 yıllarında savaş var. İnsanlar savaş nedeniyle yoksullaştı, ancak Cumhuriyet'in kazanımları korundu.

1945-1950 döneminde Cumhuriyet'in kazanımları biraz aşındırıldı; ancak savaş sonrası yıllarda insanların ekonomik sorunları bir ölçüde çözüme kavuşturuldu.

1950-1960 döneminde tarikat ve cemaatlerin gücü ve etkisi arttı, Cumhuriyet'in kazanımlarına ciddi zararlar verildi. Buna karşılık, insanların refah seviyesi ve işçi sınıfının hak ve özgürlükleri arttı. Kitleler, Cumhuriyet'in kazanımlarına gerektiği gibi sahip çıkmadı.

1960'lı ve 1970'li yıllarda da Cumhuriyet'in kazanımları aşındırılırken, insanların refah düzeyi yükseldi, işçi sınıfının hak ve özgürlükleri arttı. Bu dönemde de kitlelerin Cumhuriyet'in kazanımlarına yönelik saldırılar karşısındaki tepkisi çok önemsizdi.

12 Eylül Darbesi sonrasında ve ANAP iktidarında (1980-1991) Cumhuriyet'in kazanımlarına epeyce zarar verildi ve aynı zamanda işçi sınıfının gerçek gelirlerinde önemli düşüşler oldu. Ancak işçi sınıfı, 1989-1992 döneminde bu kayıplarını fazlasıyla telafi edebildi. Hak kayıplarının bir bölümü ise geri alınamadı. Halk kitleleri, ekonomik sorunlarının çözüme kavuşturulduğu süreçte Cumhuriyet'in kazanımlarını pek önemsemедiler.

Günümüzde ise Cumhuriyet'in temel kazanımlarına büyük bir saldırı ve işçi sınıfının gerçek gelirlerine ve haklarına yönelik güçlü bir saldırı eşzamanlı olarak gelişiyor. Özellikle 2024 Mart yerel seçimlerinden sonra her iki alanda da sorunlar çok artacak.

Türkiye, tarihinin en büyük ekonomik krizinin henüz başlarında. Siyasi iktidar, 2024 Mart yerel seçimlerine kadar, günü kurtaracak (ve orta ve uzun vadede sorunları iyice büyütecek) adımlar atıyor. Yerel seçimlerden sonra başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakalar için çok hızlı ve kapsamlı bir mutlak yoksullaşma geliyor.

Gerçek gelirlerde büyük düşüş ve demokratik ve sendikal hak ve özgürlüklere yoğun saldırı, cumhuriyetin temel kazanımlarına yönelik bir saldırıyla birlikte gerçekleşiyor ve gerçekleşecek.

Kemalist Devrim, Türkiye'nin en büyük demokratik devrimiydi. Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğindeki Kurtuluş Savaşı'nın ardından Atatürk'ün önderliğindeki demokratik devrimle, insanlar kulluktan kurtuldu, çağdaş bir millet oluşturuldu ve milli kimlikli bir devlet kuruldu. Günümüzde yaşanan ve önümüzdeki dönemde daha da hızlanacak ve derinleşecek olan mutlak yoksullaşma, aynı zamanda, insanları yeniden kullaştırma, milli bütünlüğü iyice zayıflatma ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni zayıflatma çabalarıyla birlikte gelişiyor. Özellikle Türkiye'yi işgal ettirilen Suriyeliler ve Afganlar milli bütünlüğe büyük darbe indiriyor.

Bu gelişme, Türkiye işçi sınıfının ülkemizde gelir getirici bir işte çalışanların yüzde 70'inden fazlasını oluşturduğu; işçilerin, memurların, sözleşmeli personelin, işsizlerin, işçi/memur emeklilerinin de nüfusun yüzde 80'inden fazlasını meydana getirdiği bir dönemde gerçekleşiyor. Ayrıca, insanlar son yıllarda gerek ihtiyaçlarını karşılayabilmek, gerek gerekli/gereksiz birçok tüketim malını satın alabilmek için iyice borçlandı. Mutlak yoksullaşma, insanların hayat standartlarında önemli bir düşüşe neden olacak, onları ellerindeki birçok varlığı satmak zorunda bırakacak.

Ayrıca, günümüzün insanının örgün eğitim düzeyi geçmiştekinden çok daha yüksek, Soğuk Savaş döneminin önyargıları büyük ölçüde aşılmış durumda ve insanlar, bilgilenme ve haberleşmede sosyal medyayı çok etkili bir biçimde kullanıyorlar.

Cumhuriyetin değerlerine sahip çıkış, Mustafa Kemal Paşa'ya, Atatürk'e, Kemalizm'e sahip çıkış demektir. Cumhuriyet, Türkiye'nin milli demokratik devriminin en önemli başarısıdır. Cumhuriyet ile insanlar padişahın, halifenin, tarikat ve cemaat şeyhlerinin, din adamlarının, aşiret reislerinin, toprak ağalarının kulu olmaktan kurtuldu. Kadınların da erkeklerin kulu olmaktan kurtuluşu Cumhuriyet sayesinde. Demokratik devrimimiz sayesinde Osmanlı'dan devralının halktan çağdaş bir millet yaratıldı. Emperyalizme karşı bağımsızlığımızı koruyan bir milli devlet kuruldu. Bunlar, Mustafa Kemal Paşa gibi bir dâhinin mucizevi önderliği ve onun önderliğini kabullenen halkımız sayesinde gerçekleştirilebildi.

Türkiye'nin düşmanları, bu süreci birçok siyasi örgüt ve kişiden daha iyi kavradıkları için, Atatürk'e yönelik çok sinsi bir saldırıyı on yıllardır etkili bir biçimde sürdürüyor.

Türkiye'nin Atatürk'ün önderliğindeki demokratik devrimi, işçi sınıfının ve yoksul köylü kitlelerinin önemli bir aktif desteği olmadan, "yukarıdan aşağıya" gerçekleştirilmişti. Şimdi, tarihimizde ilk kez, işçi sınıfının ekmeğini ve haklarını koruyabilmek için Cumhuriyet'in kazanımlarına ve Atatürk'e sahip çıkmalarının kaçınılmaz ve zorunlu olduğu, demokratik devrimin bu kez "aşağıdan yukarıya" korunacağı ve geliştirileceği bir sürece giriyoruz. İki saldırının eşzamanlılığı, ekmeği ve Cumhuriyet'in kazanımlarını koruma ve geliştirme mücadelesini de bütünleştiriyor.